

REMISSVAR

DATUM
2023-09-05
ERT DATUM
2023-05-10

DIARIENR
2023/75-4
ER BETECKNING
KN2023/03016

Regeringskansliet
Klimat- och näringslivsdepartementet
103 33 Stockholm

Betänkandet Värdet av vinden – Kompensation, incitament och planering för hållbar fortsatt utbyggnad av vindkraften (SOU 2023:18)

Statskontoret har inga synpunkter på utredningens förslag om ersättning till fastighetsägare, närboende eller utveckling av lokalsamhället.

Statskontoret delar utredningens slutsats att frågan om en kommunal intäkt vid byggande av vindkraftverk behöver beredas skyndsamt om utredningens syfte ska uppnås. Så länge frågan inte är avgjord finns risken att ingen kommun kommer att godkänna någon ansökan om att få bygga vindkraftverk, eftersom de då skulle avstå från en möjlig framtida intäkt. I så fall har utredningen motverkat sitt syfte, det vill säga minskat i stället för att öka kommunernas vilja att bidra till nya vindkraftverk.

Statskontoret anser att följande aspekter behöver beaktas vid den fortsatta beredningen av frågan.

- Vid beräkningen av kostnaderna för en eventuell ersättning till kommunerna är det rimligt att anta att samtliga berörda kommuner kommer att kräva ersättning för att ge tillstånd, det vill säga också de som hade godkänt ansökningarna under alla omständigheter. Den så kallade dödviktskostnaden kan således bli betydande.
- Villkoren för ersättning till kommunerna behöver avgränsas tydligt. Utredningen tar upp att en återkommande synpunkt är att en eventuell ersättning till kommunerna bör vara teknikneutral för att inte snedvrider konkurrensen mellan olika elproducenter. Det kan innebära att samma regler bör gälla för all ny fossilfri energiproduktion. Åtminstone på lång sikt skulle det innebära att kostnaderna för att ersätta kommunerna blir avsevärt högre än om ersättningen bara gällde vindkraftverk. I förlängningen är det dessutom tänkbart att

motsvarande krav kan komma att ställas vid ansökningar om tillstånd för andra typer av anläggningar där kommunerna inte ser någon direkt nytta för egen del.

- Om en eventuell ersättning ska kopplas till vindkraftsanläggningarnas årliga intäkter eller överskott så behövs en bedömning av elmarknadens utveckling på lång sikt. Det kan inte uteslutas att priset på el från vindkraftverk ändras kraftigt till följd av till exempel nya produktionsanläggningar, ny teknik eller förändringar av efterfrågan. För att den eventuella ersättningen ska fungera som en stabil spelregel för såväl kommunerna som ägarna till vindkraftverken är det viktigt att ersättningsbeloppen kan beräknas på förhand.

Generaldirektör Annelie Roswall Ljunggren har beslutat i detta ärende. Utredningschef Gabriel Brandström och organisationsdirektör Michael Borchers, föredragande, var närvarande vid den slutliga handläggningen.

Annelie Roswall Ljunggren

Michael Borchers